

ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ . ՄԱՀԱՑՈՒ ՄԵՂՔ
SPECIAL TOPIC: SIN UNTO DEATH

Ա . Հերմենևտիկական ենթադրություններ՝

1. Ճիշտ սահմանումը պետք է կապված լինի 1 Հովհաննեսի գրքի պատմական միջավայրի հետ՝ ա . Գնոստիկ սուտ վարդապետների ներկայությունը (տես՝ Հատուկ Թեմա . Գնոստիցիզմ) եկեղեցիներում (տես՝ 1 Հովհ . 2:19,26, 3:7, 2 Հովհաննես 7, տես՝ Հատուկ Թեմա . Գնոստիցիզմ)
  - 1) «Ցերինթիական» : Գնոստիկները սովորեցնում էին, որ Հիսուս մարդը ստացել է Քրիստոսի հոգին իր մկրտության ժամանակ և որ Քրիստոսի հոգին նրան թողել է խաչի վրա իր մահից առաջ (տես՝ 1 Հովհ . 5:6-8):
  - 2) «Դոկետիկ» գնոստիկները սովորեցնում էին, որ Հիսուսը աստվածային հոգի էր, ոչ թե իրական մարդկային էակ (տես՝ 1 Հովհ . 1:1-3)
  - 3) Երկրորդ դարի գրերում հայտնված գնոստիցիզմը արտացոլում էր երկու տարբեր տեսակետներ մարդու մարմնի վերաբերյալ՝
    - (ա) քանի որ փրկությունը մտքի համար հայտնված՝ բացահայտված ճշմարտություն էր, մարդու մարմինը հարմար չէր հոգևոր տիրակալությանը: Հետևաբար, ինչ որ ցանկանում էր, կարող էր անել՝ ունենալ: Մրանք հաճախ լիբերալ Գնոստիկներին էին վերաբերում:
    - (բ) մյուս խումբը եզրակացնում էր, քանի որ մարմինը ի ծնե չար է (այսինքն՝ ըստ հունական մտածելակերպի), ցանկացած մարմնավոր ցանկությունից պետք է խուսափել: Այս մարդիկ կոչվում էին «Ասկետիկ» գնոստիկներ:

բ . այս սուտ վարդապետները հեռացան եկեղեցուց (տես՝ 1 Հովհ . 2:19), սակայն նրանց ազդեցությունը չհեռացավ:
2. ճիշտ սահմանումը պետք է կապ ունենա ամբողջ գրքի գրական համատեքստի հետ:
  - ա . 1 Հովհաննես գիրքը գրվել է պայքարելու սուտ վարդապետների դեմ և ճշմարիտ հավատացյալների հաստատելու համար
  - բ . այս երկու պատճառները կարող ենք տեսնել ճշմարիտ հավատացյալներին ստուգելիս՝
    - 1) վարդապետական
      - (ա) Հիսուսն իրոք մարդ էր (տես՝ 1 Հովհ . 1:3, 4:14)
      - (բ) Հիսուսն իրոք Աստված էր (տես՝ 1 Հովհ . 1:2, 5:20)
      - (գ) մարդիկ մեղավոր են և պարտավոր սուրբ Աստծո առաջ (տես՝ 1 Հովհ . 1:6,10)
      - (դ) մարդիկ նաև ներված են և Աստծո առջև արդարացած՝
        - i . Հիսուսի մահվամբ (տես՝ 1 Հովհ . 1:7,2:1-2, 3:16, 4:9-10,14, 5:6-8)
        - ii . Հիսուսին հավատալու միջոցով (տես՝ 1 Հովհ . 1:9, 3:23, 4:15, 5:1,4-5, 10-12,13)
    - 2) գործնական (դրական)
      - (ա) հնազանդության ապրելակերպ (տես՝ 1 Հովհ . 2:3-5, 3:22,24, 5:2-3)
      - (բ) սիրո ապրելակերպ (1 Հովհ . 2:10, 3:11,14,18,23, 4:7,11-12, 16-18,21)
      - (գ) Քրիստոսանման կյանք (չի մեղանչում, տես՝ 1 Հովհ . 1:7, 2:6,29, 3:6-9, 5:18)
      - (դ) չարի վրա հաղթանակած կյանք (տես՝ 1 Հովհ . 2:13, 14, 4:4, 5:4)
      - (ե) Նրա խոսքը բնակվում է նրանց մեջ (տես՝ 1 Հովհ . 1:10, 2:14)
      - (զ) նրանք ունեն Հոգին (տես՝ 1 Հովհ . 3:24, 4:4-6, 13)
      - (է) աղոթքը պատասխանվում է (տես՝ 1 Հովհ . 5:14-15)
    - 3) գործնական (բացասական)
      - (ա) մեղքի ապրելակերպ (տես՝ 1 Հովհ . 3:8-10)
      - (բ) ատելության ապրելակերպ (տես՝ 1 Հովհ . 2:9,11, 3:15, 4:20)
      - (գ) անհնազանդության ապրելակերպ (տես՝ 1 Հովհ . 2:4, 3:4)
      - (դ) աշխարհասիրություն (տես՝ 1 Հովհ . 2:15-16)

(ե) Քրիստոսին ուրանում են (ուրանում են Հորը և Որդուն, տես՝ 1 Հովհ. 2:22-23, 4:2-3, 5:10-12):

3. ճիշտ սահմանումը պետք է կապված լինի համապատասխան տեքստում հատուկ հասկացությունների հետ (տես՝ 1 Հովհ. 5:16-17)

ա. Արդո՞ք 1 Հովհ. 5:16-ի «եղբայր» տերմինը կապ ունի թե՛ այն մարդկանց հետ, որոնք մեղանշում են, բայց ոչ մահացու մեղքեր և թե՛ մահացու մեղք գործողների հետ:

բ. Արդո՞ք այդ վիրավորվածները ժամանակին եղել են եկեղեցու անդամներ (տես՝ 1 Հովհ. 2:19):

գ. Ո՞րն է այս բառերի տեքստային նշանակությունը՝

1) «մեղք» բառն առնաց ՀՈԴԻ

2) «տեսնում է» ԲԱՅԸ որպես ԵՐՐՈՐԴ ԿԱՐԳԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԱՈՐԻՍՏ ՆԵՐԳՈՐԾԱԿԱՆ ՍՏՈՐԱԴԱՍԱԿԱՆՈՎ:

դ. Ինչպե՞ս կարող է մի Քրիստոնյայի աղոթքները (տես՝ Հակ. 5:15-16) վերականգնել մեկ ուրիշի հավիտենական կյանքը, *zōē*, առանց մեղավորի անձնական ապաշխարության:

ե. Ի՞նչ առնչություն ունի 1 Հովհ. 5:17-ը մեղքի տեսակների հետ (մահացու է թե ոչ մահացու):

Բ. Աստվածաբանական խնդիրները

1. Պետք է արդյոք մեկնաբանը փորձի կապել սա այն տեքստերի հետ, որոնք ունեն իրենց մեջ՝

ա. «աններելի» մեղքը՝ Ավետարաններում (տես՝ Հատուկ Թեմա . Աններելի մեղք):

բ. Եբրայեցիների 6 և 10 «մեկ անգամ գործված» մեղքը:

1 Հովհաննեսի համատեքստը կարծես թե զուգահեռվում է Հիսուսի օրոք փարիսեցիների աններելի մեղքի հետ (տես՝ Մատթ. 12:22-37, Մարկ. 3:22-29) ինչպես նաև Եբրայեցիների 6 և 10-ում անհավատ հրեաների մեղքի հետ: Բոլոր այս երեք խմբերը (փարիսեցիները, անհավատ հրեաները և զնոստիկ սուտ վարդապետները) հստակ լսել էին ավետարանը, սակայն նրանք մերժեցին վստահել Հիսուս Քրիստոսին:

2. Արդո՞ք ժամանակակից հարանվանական հարցերը պետք է լինեն այս տեքստը դիտարկելու համար աստվածաբանական ցանց:

Ավետարանականությունը խիստ շեշտադրել է Քրիստոսնեական կյանքի մեկնարկը և արհամարիել ճշմարիտ հավատքի շարունակելի կյանքը: Մերօրյա աստվածաբանական հարցերը կապշեցնելին առաջին դարի Քրիստոնյաներին: Մենք ցանկանում ենք «որոշակիություն» հիմնված հատընտիր սուրբգրային «ապացույց հանդիսացող տեքստերի» և մեր սեփական տրամաբանական հետևությունների կամ հարանվանական հակումների վրա:

Մեր աստվածաբանական հարցերը, ցանցերը և տարբերությունները արտացոլում են մեր սեփական վախերը: Մենք ավելի շատ ենք ցանկանում տեղեկություն կամ հստակեցում, քան այն, որ Աստվածաշունչն է ապահովում, ուստի մեր համակարգված աստվածաբանությունները գրավում են ավելի փոքր տեղ Սուրբ Գրքի մեջ և հյուսում մեծ ցանցեր տրամաբանական, արևմտյան, հատուկ վարդապետություններից:

Մատթեոս 7 և Մարկոս 7-ում Հիսուսի խոսքերը տեղին էին վաղ եկեղեցու համար: Հիսուսը փնտրում է աշակերտներ և ոչ թե որոշումներ, երկարատև հավատքի կյանք, ոչ թե կարճատև զգայական հավատք (տես՝ Մատթ. 13:10-23, 28:18-20, Հովհ. 8:31-59): Քրիստոնեությունը մեկուսի անցյալի գործ չէ, այլ շարունակական ապաշխարություն, հավատք, հնազանդություն և հարատևություն: Քրիստոնեությունը երկինք տանող տոմս չէ, որ գնվել է անցյալում, որ էլ հրդեհների դեմ ապահովագրության քաղաքականություն, որպեսզի պաշտպանի մարդուն եսասեր, անաստված ապրելակերպից: Տես Հատուկ Թեմա . Ուխտադրություն:

3. Արդյո՞ք մահացու մեղքը վերաբերում է ֆիզիկական մահվանը, թե՞ հավիտենական մահվանը: Հովհաննեսի կողմից *zōē* բառի կիրառությունն այս համատեքստում ենթադրում է հավիտենական կյանքին վերաբերող կոնտրաստը: Հնարավո՞ր է, որ Աստված տուն տանի (ֆիզիկական մահ) մեղավոր երեխաներին: Այս համատեքստը ենթադրում է, որ (1) հավատակիցների աղոթքները և (2) օրինազանցի անձնական ապաշխարությունը միաձուլվում են վերականգնելու հավատացյալներին, սակայն եթե նրանք շարունակում են նույն կյանքով ապրել, որը բերում է նախատինք հավատացյալ համայնքի վրա, ապա արդյունքում կարող է լինել «անժամանակ» կամ վաղաժամ ֆիզիկական հեռացում այս կյանքից (տես՝ *Երբ քննադատները հարցնում են Նորման Գիսլերի և Թոմաս Հոուի կողմից, էջ՝ 541*):